

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419200985
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5419200985.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: L. X., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. E. XXX a otec: L. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. E. XXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody T., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.07.2019 otec žiadal, aby súd znížil výživné na mal. R. X., nar. XX.XX.XXXX a to na sumu 30% životného minima.

2/ Návrh odôvodnil tým, že v súčasnej dobe je rozsudkom tunajšieho súdu zaviazaný platiť výživné na maloletého syna R. X. sumu 120,- eur mesačne k rukám matky. Toho času je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v ÚVTOS Sučany, kde je pracovne zaradený. Jeho pracovná odmena je však nízka, nedosahuje ani výšku životného minima. Nie je schopný hradiť určené výživné a preto podáva tento návrh. Po prepustení z výkonu trestu bude hradiť výživné podľa jeho možností a bude sa snažiť o pravidelnosť splácania a doplácať aj dlh na výživnom. V zmysle § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Pre úplnosť uviedol, že stratil prácu ešte pred nastúpením výkonu trestu (dňa 16.05.2019) a to tak, že zamestnávateľ SIA FACILITY SERVICE, s. r. o., Mlynárovičová 19, Bratislava, IČO: 50 324 926 jednostranne skončil jeho pracovný pomer v skúšobnej dobe. Zrušenie jeho pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou zo dňa 29.03.2019 bolo vykonané ku dňu 30.04.2019. Vyššie uvedenú skutočnosť navrhol súdu overiť prostredníctvom sociálnej poisťovne a jej verejného informačného systému. Podľa jeho neúplných informácií aj matka maloletého má byť zamestnaná. V zmysle § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o Rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Na základe uvedeného žiadal o zníženie výživného odo dňa 01.05.2019, t.j. po jednostrannom zrušení jeho pracovného pomeru na zákonom určený minimálny rozsah. Podľa § 112 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Súčasne požiadal súd, aby v prípade nariadeného pojednávania, veci prejednal v jeho neprítomnosti, nakoľko nedisponuje finančnými prostriedkami na úhradu dopravnej eskorty. Súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý bol o termíne pojednávania súdom upovedomený.

3/ Pred pojednávaním dňa 02.09.2019 matka doručila vyjadrenie v ktorom uviedla, že otec súhlasil s určením výživného v sume 120,- eur. Nikdy nemal záujem dobrovoľne prispievať na výživu maloletého, čo musela riešiť podaním návrhu na vykonanie exekúcie na vymoženie zameškaného a bežného výživného 2x (jedno exekučné konanie bolo už zastavené na základe uspokojenia pohľadávky). Otec maloletého sa nikdy nezaujímal o potreby svojho syna, nemal záujem o spoločné stretnutie, či trávenie voľného času a aby sa vyhol exekučným zrážkam zo mzdy, často menil zamestnanie. Hoci je zamestnaná, bez finančnej pomoci na syna R. (žije s nimi v spoločnej domácnosti) by nezvládla hradiť poplatky spojené s bývaním, splácaním úveru na dom a živobytím.

4/ Na pojednávaní dňa 10.09.2019 matka uviedla, že trvá na svojom stanovisku, je zamestnaná a predložila rozpis svojich príjmov po čas tohto roka. Predložila prehľad mesačných výdavkov, ktoré z príjmu uhrádza a doklady, ktoré potvrdzujú výšku výdavkov v prehľade. Syn je v druhom ročníku Spojenej školy Nižná a predložila potvrdenie o návšteve školy v prehľade výdavkov uviedla aj výdavky na syna. Je evidovaný v očnej ambulancii tiež na alergológii. Výdavky na dopĺňanie liekov na syna ju výjdu na 20-30,- eur mesačne. Voči otcovi sa vedie exekučné konanie pre neplatenie výživného tam má vysoký nedoplatok na výživnom. V tomto roku jej otec uhradil výživné len raz vo výške 150,- eur, čomu predložila kópiu poštového ústrižku o tejto platbe zo dňa 02.04.2019. Otec sa s R. pred nástupom do výkonu trestu nestretával, celkovo o všetky deti nejavil záujem.

5/ Opatrovník na pojednávaní 10.09.2019 uviedol, že sa prikláňa k stanovisku matky. Je toho názoru, že otec má platiť nezmenené výživné vo výške 120,- eur mesačne. Podľa ich informácií podal žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu k čomu by malo dôjsť v decembri tohto roku.

6/ Okrem výsluchu matky súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so správami ÚP a SP podanými na rodičov, s potvrdením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, s rozpisom príjmu otca a s ďalšími dokladmi založenými v spise. Ďalej sa súd oboznámil s pripojenými spismi tunajšieho súdu 8P/63/2014, 8P/107/2014 a 2T/3/2018.

7/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Posledne bola súdom určená vyživovacia povinnosť k mal. R. X., nar. XX.XX.XXXX právoplatným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/90/2013 - 83 zo dňa 05.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 5CoP/14/2014-114 zo dňa 29.04.2014, ktorým súd manželstvo rodičov rozviedol, mal. R. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platiť na výživu mal. R. sumu 120,- eur mesačne odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode a upravil neobmedzený styk otca s maloletým. V čase tohto rozhodnutia bol maloletý vo veku 10 rokov, mal zhoršený zdravotný stav vyžadujúci si zvýšené finančné náklady (alergik užívajúci inhalačnú a imunostimulačnú liečbu, nosil okuliare). Matka bola nezamestnaná, evidovaná úradom práce bez nároku na štátne dávky a poberala len prídavok na dieťa vo výške 23,10 eur mesačne. U otca súd s poukazom na § 75 ods. 1 ZoR vychádzal z potenciality príjmu, t.j. z výšky príjmu, ktorý dosahoval u predchádzajúcich zamestnávateľov - z čistého príjmu na železničiach okolo 450,- eur, z príjmu za prácu kamionistu 500-600,- eur v čistom, pretože o príjmy z týchto zamestnaní prišiel vlastným zavinením a to výpoveďou zo strany zamestnanca, resp. ukončením pracovného pomeru v dôsledku spôsobenia dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu s trestom viac ročného zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. U otca súd zohľadnil, že má záväzok vo forme hypotekárneho úveru použitý na zabezpečenie bývania rodiny v rodinnom dome a má povinnosť pomerne sa podieľať na ďalších výdavkoch spojených s bývaním v rodinnom dome. Ďalším rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/107/2014-93 zo dňa 10.02.2015 súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Konštatoval, že pracoval na dohodu o vykonaní práce rovnako ako v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom, avšak naďalej je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že mal zabezpečený pravidelný príjem zo zamestnania u predchádzajúcich zamestnávateľov ŽSR Bratislava, resp. u nasledujúceho zamestnávateľa Omega servis Slovakia, a.s. a o tento vyšší príjem v porovnaní so súčasným príjmom prišiel len v dôsledku svojho konania, teda v dôsledku výpovede zo strany zamestnanca, resp. vážnym porušením pracovnej disciplíny - spôsobením dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu v čase zamestnania.

8/ V súčasnosti má mal. R. 16 rokov, je študentom druhého ročníka Spojenej školy v Nižnej, na ktorú dochádza zo T. E.. Matka má naďalej zvýšené výdavky na dieťa spojené s jeho zhoršeným zdravotným stavom a to na doplatky za lieky na alergiu, obmenu okuliarov a rámov. Matka je zamestnaná

v spoločnosti HDF, s. r. o. Čadca s priemerným čistým mesačným príjmom vyčísleným za obdobie mesiacov 1-7/2019 vo výške 504,42 eur k čomu poberá prídavok na dieťa o výške 24,34 eur mesačne. Žije v rodinnom dome s R. a plnoletým synom R., ktorý matke finančne vypomáha. Matka hradí z príjmu mesačne platbu za elektrinu, rozhlas a TV 60,64 eur, platbu za vodu 5,- eur, svoje poisťné v poisťovni Allianz 2,99 eur, splátku stavebného úveru na základe zmluvy uzavretej s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s. (z č.l. 56) vo výške 103,60 eur. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody od 16.05.2019 na základe rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2T/3/2018 - 253 z 29.11.2018, ktorým bol právoplatne odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b), c), na trest odňatia slobody nepodmienečne vo výmere 14 mesiacov. Bol odsúdený za neplnenie vyživovacej povinnosti voči mal R. X., nar. XX.XX.XXXX v období o 13.01.2016 do 29.11.2018v rozsahu určenom právoplatným rozsudkom súdu vo výške 120,- eur mesačne a takto konal napriek tomu, že bol v rozhodnom období zamestnaný, čím mu vznikol celkový dlh na výživnom 2 697,60 eur, pričom už bol za rovnaký čin v predchádzajúcich 24 mesiacoch odsúdený. V odôvodnení trestného rozsudku súd konštatuje, že počas neplnenia vyživovacej povinnosti otec účelovo striedal zamestnania v snahe vyhnúť sa výkonu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti v exekučnom konaní a zvyčajne pracoval na dohodu o pracovnej činnosti za účelom zneprehľadnenia skutočných príjmov. Ani predchádzajúce podmienené odsúdený za rovnaký čin ho neprinútilo viesť riadny život a platiť súdom učené výživné. Z lustrácie v SP na otca vyplýva, že aj v roku 2019 striedal krátkodobé pracovné pomery uzavreté na dohodu o pracovnej činnosti. V Bille, s. r. o. bol zamestnaný už na pracovnú zmluvu a to od 25.02.2019 do 25.03.2019, pričom zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer v skúšobnej dobe. Vo výkone trestu je zaradený do práce. Za mesiac jún 2019 dosiahol vo výkone trestu čistú mzdu 59,72 eur a v júli 2019 38,55 eur. Zo mzdy mu robia zrážky na výživné na mal. R. v mesiaci jún 2019 vo výške 17,91 eur a v mesiaci júl 2019 vo výške 12,72 eur.

9/ Podľa § 62 Zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“) ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

10/ Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

11/ Podľa § 78 ZoR, ods.:

1/ Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

2/ Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

3/ Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12/ Úprava v § 78 ods. 1 ZoR umožňuje zmeniť výšku výživného za splnenia podmienky, že dôjde k zmene pomerov, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Musí však ísť o výraznú zmenu pomerov, či už na strane oprávneného dieťaťa, alebo povinného rodiča. S poukazom na § 75 ods. 1 ZoR súd zisťuje, či zmena pomerov u povinného nenastala v dôsledku jeho subjektívneho správania, t.j. či nedošlo k zníženiu príjmu alebo k strate príjmu z dôvodu, že povinný sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, resp. ostal bez príjmu z dôvodu ukončenia pracovného pomeru bez zistených objektívnych dôvodov. Vtedy sa uplatňuje princíp potenciality príjmov, ktorý ochraňuje záujmy oprávneného. Použitie tohto princípu umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery, ktoré sú u povinného reálne dané ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojim konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa zárobku, resp. výhodnejšieho zamestnania. V danom prípade došlo od poslednej úpravy výšky výživného k zmene pomerov u mal. R. a to k zvýšeniu výdavkov na dieťa. Maloletý je o 5 rokov starší, je vo veku dospelovania, čím sa matke zvýšili výdavky na potreby dieťaťa primerane veku ale aj v súvislosti s jeho školskou dochádzkou, keď v roku 2014 bol žiakom ZŠ a v súčasnosti je študentom strednej školy, na ktorú denne dochádza. Pokiaľ otec odôvodňuje svoj návrh tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde má nízky príjem, tak súd poukazuje na to, že on sám sa zbavil objektívnej možnosti dosahovať vyšší príjem a plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi a to svojim úmyselným konaním, keď si neplnil vyživovaciu povinnosť k synovi dlhú dobu a to aj v čase, keď bol zamestnaný, pričom si bol vedomý sprísnených následkov takéhoto konania, keď už bol v roku 2016 za rovnaký čin odsúdený. Napriek tomu svoj spôsob života a prístup k plneniu vyživovacej povinnosti nezmenil a následkom je trest odňatia slobody s možnosťou len nepravidelnej práce s nízkym príjmom. Túto skutočnosť nemožno pričítať na ťarchu dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú starostlivosť, vrátane zabezpečenia jeho potrieb. Opačný výklad by viedol k absurdným dôsledkom, úmyselná trestná činnosť povinného rodiča by znamenala zbavenie sa vyživovacej povinnosti voči maloletému a jej takmer úplné prenesenie na druhého rodiča vedúceho riadny život. Z uvedených dôvodov súd návrh otca zamietol.

13/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“) písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolyacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).